

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

6. De homine quodam, qui extrusus è carcere, rursusque in eum intrusus, inferna se loca adiuisse enarravit.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

zatus est, peractis diebus sanctis remeavit ad propria. Biennio vel amplius transacto, ego cuncta hæc cognoui. Primò per quendam meum eiusq; amicum, in conuiuio meo, dum quadam talia loqueremur. Deinde institi ac feci, ut hæc mihi præsens ipse narraret, attestantibus honestis ciuibus suis, & de mirabili eius ægritudine, ut iacuerit penè mortuus per dies plurimos, & de illo alio Curma fabro ferrario, quod commemoravi superius, & de his omnibus, quæ cum mihi diceret, etiam tunc ab illo audiuisse recolebant atque firmabant. Quamobrem sicut vidit baptismum suum, & meipsum, & Hipponem, & basilicam, & baptisterium, non in rebus ipsis, sed in quibusdam similitudinibus rerum, ita & alios quosdam viuos eisdem nescientibus viuis. Cur non ergo ita & illos mortuos eisdem nescientibus mortuis? Cur non istas operationes angelicas credimus per dispensationem prouidentie Dei benevolentis & bonis & malis, secundum inscrutabilem altitudinem iudiciorum suorum, siue instruantur hinc mentes mortalium, siue fallantur: siue consolentur, siue terreantur: sicut unicuique vel præbenda est misericordia, vel irroganda vindicta, ab illo cui misericordiam & iudicium non inaniter cantat Ecclesia.

*Alexander ab Alexandro Genialium dierum lib. 6.
cap. 21. refert sequens miraculum de homine, qui*

curtusus è carcere, rursusq; in eum intrusus, inferna se loca adiuisse enarrauit.

CAP. VI.

Inter fabulosa miracula, & puerilibus fabellis similia, multas magnasque res, quæ credi dicique possunt, nullum tam impudens mendacium creditum est, quàm quòd hocce annos in Pelignis euenisse dicunt, quòd cum nouum commentum putaretur, & merè vulgatum, id verum postea fuisse, tamèma celebri, quæ vbiq; peruasit & vulgata est, quam multorum testimonio, qui rem geram didicere: non fictis sermonibus, sed certissimis experimētis compertum est. Quo autem pacto se res habuerit, hoc traditur modò in Pelignis oppidum vetustum est, cuius nomen prætereo lubens, licèt obscura origine, tamen ignobile. In eo Dominus, qui vrba præerat, superbè auareque ciuibus imperabat, ac trucibus dictis factisque in subditos seruilem in modum animaduertere solebat, quosque licet imperata facerent, neque segnius mandata exsequerentur, ob leues plerunq; causas, pœnis & damno multabat. Fortè autem cum homo quispiam alioqui bonus, sed tenui re familiari, inops atque despectus, ipsius domini venaticum canem, cuius miro studio tenebatur, ita verberare affecisset, vt ob id perisse videretur: quò id dominus rescisceret, vehementer offensus, cum truci & minaci vul-

164 COLLATION. SACRAR.
tu grauiter increpitum, in pessimum coniecit
carcerem, ibique quum vinctus graui custo-
dia teneretur, post aliquot dies, hi, quibus di-
ligens cura mandata erat, clauso iam carcere,
& tam foribus quàm omni aditu perlepto, ne
elabi posset, quum ad illum accederent, vt
solebant, in eodem intus carcere nusquam in-
uenire, qui diu conquisitus, quum non appa-
reret, nullumque effugij vestigium exlaret,
rem ad dominum retulere: quod quum credi
vix posset, ipseque mirum in modum obstu-
pesceret, post tres fermè dies, iisdem foribus
pessulo firmatis, idem ipse, qui modo carceri
addictus fuerat, imprudentibus omnibus, &
nemine conscio, rursus in eodem intus carce-
re intrusus apparuit: custodesq; vt cibum af-
ferrent, aduocauit: qui quum properè accel-
sissent, omnesque miraculo obstupescerent,
eum vultu terro, & horribili facie, luxatis vir-
que membris, aliter longè atq; pridem fuerat,
conspexere: quem quum interrogassent, vnde
elapsus, & rursus in eodem intrusus carcere
foret, quibusque in locis fuisset, & vnde tam
fœdo & terro cultu emerisset: ipse velut elin-
guis, quum nullum proferret verbum, sed at-
tonito stupentique similis foret, vt ad domi-
num quanto cius admitteretur, postulauit: ha-
bere quod illi properè nunciaret, magnum,
nec differendum. Cumque ad eum protinus
admissus esset, rem mirificam & admirabilem,
ac

dictu audituq; formidolosa, & vix creden-
 miracula dicere orsus fuit. Nam se ab infe-
 remissum enarrauit: siquidem quum diu-
 carceris squalorem ferre nequuerit, seu
 desperatione deuictus, seu iudicium reformi-
 ans, inops consilij, malum dæmonem vt sibi
 pesto esset, seque ex tam terro carcere relaxa-
 re, aduocasse, dixit. Nec multò post dæmo-
 nem secundo adpectu & terribili facie in eodem
 carceri adspexisse, & secū pactum fuisse,
 eodemque & ferreis claustris, non sine gra-
 ti pressura extrusum, in loca deinde inferna,
 & profundas vastitates, ac in fundum telluris
 actum esse præcipitem, singulaque lu-
 strasse, impiorumque supplicia, & sedes con-
 ueleratas, æternasque tenebras, & ærumnas
 uidisse, ac loca foetida & formidolosa, regesq;
 & summos duces in abrupto hiatu & pro fun-
 do voraginis densa mersos caligine afflictari,
 & furiarum ardentibus facibus agitari: gemitus
 & eiulatus, ac dies noctesque ploratus
 mulierum & viroꝝ audisse: pontificesque
 uidisse infulis & trabeis purpura, & auro di-
 uinctis ac gemmis ornatos, aliasque miserabi-
 les facies omnis generis hominum, ætatum,
 ordinum, in cultu vario afflictas, & iacentes
 inter præaltas voragines, alios immenso limo
 haustos æternis suppliciis & nocte cruciari,
 ipsorumque damnat scelera sempiterno do-
 lore puniri: inter quos plures, quos nouerat ia-
 vita.

vita, adnotavit, & præcipuè familiarem, quem
 dum in vita ageret, æqualem sodalemque ha-
 buerat, alloquutum dixit: ab eo probe agni-
 tus, & mihi satis sermone requisitus fuit, quid
 rerum ageretur, & quid reliqui spei sibi foret.
 Ipsaque quum præ graui seruitio & crudeli
 dominatu vsque se premi respondisset, illum
 mandasse, vt domino enunciarer, caueret, ne
 quid tale ageret in posterum, nèue graui tri-
 bulo & iniquo vectigali subditos opprime-
 ret: namque illi vacuam sedem, quam propè
 cernebat, præstitutam esse prædixit. Et vt haud
 dubius promissi foret, fidemque vt dicti ha-
 beret, meminisse (inquit) illum debere secre-
 ti cõsilij, & mutæ pactiois, quam dum vnà
 militarent, & in castris agerent, clam inuisi-
 sent, quorum nemo particeps aut cõscius vn-
 quam fuit: quod consiliū quum memoriter
 ille enunciaffet, non solum dicta conuentu-
 que, sed & singula verba, sponsionesque quib-
 us vtraque adstrictus erat recensuisset, ipsum
 dominum ordine hæc audiente, animo sermo,
 & attentiore factum, mirū in modum obtu-
 pisse, ingenque animo formido incussa fuit
 consideranti quonam modo, quæ sibi soli cre-
 dita, & nulli vnquam enunciata fuere, homo
 ille hebes & tardus ingenio, quasi nomine af-
 flatus, explorata haberet, eaque vultu interri-
 to enunciarer. Adiciunt miraculo, eundem
 interrogasse illum, cum quo sermo erat apud
 inf.

inferos, qui nitido cultu vestitūque apparatus
videbatur, nunquid aliquo cruciatu afflicta-
rentur, qui insigni veste & auro conspicui fo-
rent? illumque respondisse, perenni incendio
interque maximos cruciatus, & sempiterno
dolore vsque premi & afflicti, idque totum,
quod auro & purpura fulgeret, ignem atque
incendium esse. Et quum ipse id experiri vo-
lens, propius manum purpuræ admouisset,
admonitum ab eo fuisse, ne tangeret, & ta-
men efficere nequisse, ut non ex caloris afflatu
palmam sibi manus, quā tunc ostendebat, in-
cendio & ipsi purpuræ admotam deflagraret.
erat enim postulis liuentibus, & tetris hulce-
ribus veluti tabe & igne sacro, maloque quod
lacus serpere videbatur, ferè consumpta. Re-
ferunt præterea qui illum audiuerunt, eum post-
quam ab inferis emerit, quasi mente conster-
nata, hebetiq; aurium oculorumq; sensu affe-
ctus foret, semper cogitandum in rarum
prodiisse sermonem, vixq; sæpius interroga-
tum colloquenti respondisse. Vultu verò tam
terro, & adspectu tam deformi reuertisse, ut
qui dudum à coniuge & liberis probè agnitus
foret, is postquam remeavit ab inferis, tam di-
ro vultu totiūsq; facie corporis dissimilis effe-
ctus est, ut vix eundē illum esse crederent: sæ-
piūsq; obortis lachrymis, ob faciei diritatem,
& speciem hominis fœdissimè mutatam, no-
tos affinesque ipsum alloquutos fuisse: ægreq;

368 COLLATION. SACRAR.
vt ante obitum, qui mos consequutus est, res
suas dispensaret, ac liberis & posteritati con-
suleret, vitæ spatium habuisse.

*Excerpta quedam ex vita sanctæ memoriæ Christi-
næ virginis, quam vocā: Mirabilem, edita à Tho-
mæ Cantipratensi, quam & cōpendiosè refert Dio-
nysius Carthusianus libr. 4. de quatuor nouissimis,
artic. 50. Meminit præterea illius doctissimus Epi-
scopus & Cardinalis Iacobus de Viriaco, in vita
S. Mariæ de Oegnies, & habetur prolixè in vita
Laurentij Suriij 23. Iunij, ad quem lectorem vitæ
vitæ legendæ audium remittimus. Recorlor au-
tem, inquit, religiosiss. Dionysius loco citato, quod
dum in pueritia frequentauit scholam in oppido S.
Trudonis, frequenter audiri mentionem admir-
abilis istius Christinæ, atque, vt dicebatur, aliqui
tunc vixerunt in eodem oppido, qui nosse non
nullos, qui ipsam gloriosam famulam in carne vi-
derunt. De obitu Christinæ Mirabilis, quid post ob-
itum viderit, & quomodo vitæ restituta, admi-
abilem penitentiam pro animabus defunctorum e-
gerit.*

CAP. VII.
PROLOGVS AVTHORIS.

(additus ad cognoscendam historia veritatem.)
Scripturi vitam memorabilis Christi virgi-
nis Christinæ, id in ipso opusculi limine co-
memorandum putamus, quod venerabilis il-
le Iacobus Athonensis Episcopus, postea Ro-
manæ Ecclesiæ Cardinalis in vita beatæ Ma-
riæ